

εἰς ζητήματα ὀνομάτων, καὶ αἱ ὑποθέσεις καταλαμβάνουσιν ἐλάχιστον μόνον μέρος τῆς ζωῆς παρὰ τοῖς πλείστοις. Ἡ ἰδιοφυΐα τῆς διανοίας των ἀποδυσπτεῖ πρὸς τὰς ἀφρημένους συζητήσεις. Δὲν ἐννοοῦσι καλῶς εἰμὴ ὅ,τι βλέπουσι καὶ ὅ,τι ψάβουσι· τοῦτου δ' ἀπόδειξις εἶνε ἡ γλῶσσά των, ἥτις εἶνε στεῖρα, δσάκις πρόκειται νὰ ἐκφράσῃ ἀφρημένην τινὰ ἰδέαν· διὸ καὶ οἱ πεπαιδευμένοι Τούρκοι ἀναγκάζονται νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὴν ἀραβικὴν καὶ περσικὴν, ἢ εἰς εὐρωπαϊκὴν τινὰ γλῶσσαν. Ἄλλως τε καὶ δὲν αἰσθάνονται αὐτοὶ τὴν ἀνάγκην νὰ στενοχωρήσωσι τὸ πνεῦμά των, ὅπως ἐννοήσωσι πράγματα, ἅτινα κεῖνται ἐκτὸς τῶν ἐπιθυμιῶν των, ἐκτὸς τοῦ βίου των. Ὁ Πέρσης εἶνε πλεόν ἐξερυνητικὸς, ὁ Ἀραβὶς εἶνε πλεόν περίεργος, ἀλλ' ὁ Τούρκος ἔχει ὑπερτάτην ἀδιαφορίαν πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀγνοεῖ. Μὴ ἔχων δὲ ἰδέας πρὸς ἀνταλλαγὴν, δὲν ἐπιζητεῖ καὶ τὴν συναναστροφὴν τῶν Εὐρωπαίων, καὶ δὲν ἀγαπᾷ οὔτε τὰς ἀτελευτήτους καὶ λεπτάς συζητήσεις, οὔτε αὐτοὺς τοὺς ἰδίους. Οὐδ' εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ πλήρης ἐμπιστοσύνη μεταξὺ ἀμφοτέρων, ἀφ' οὗ ὁ ἕτερος αὐτῶν ἀποκρύπτει αἰωνίως μέρος τι ἑαυτοῦ· τὰ φίλτερά του αἰσθήματα, τὴν οἰκίαν του, τὰς ἡδονάς του, καὶ τὸ σπουδαιότερον, τὸ ἀληθὲς αὐτοῦ πρὸς τὸν ἄλλον αἰσθημα, ὅπερ εἶνε αἰσθημα ἀκαταμάχτην δυσπιστίας. Ὁ Τούρκος ἀνέχεται τὸν Ἀρμένιον, περιφρονεῖ τὸν Ἑβραῖον, μισεῖ τὸν Ἕλληνα, δυσπιστεῖ πρὸς τὸν Φράγκον. Ὑπομένει, καθόλου εἰπεῖν, ἀπαξ ἅπαντας, ὡς μέγα τι ζῶον, ὅπερ ἀφίνει νὰ περιφέρονται εἰς τὴν ῥάχιν του μυριάδες μυῶν, ἐπιφυλαττόμενον νὰ ταῖς δώσῃ μίαν καλὴν μετὰ τὴν οὐρὰν του, ὅταν τὸ κέντημά των γείνῃ ἐπαισθητόν. Ἀφίνει ὅλους νὰ ἐνεργῶσι, νὰ θορυβῶσι, καὶ ν' ἀνακυκῶσι τὰ πάντα περὶ αὐτόν· μεταχειρίζεται τοὺς Εὐρωπαίους, ὅσοι τοῦ εἶνε χρήσιμοι· παρδδέχεται τοὺς ὕλικους νεωτερισμούς, ὧν ἀναγνωρίζει τὴν ἡμεσον χρησιμότητα· ἀκούει μετὰ προσοχῆς τὰ περὶ πολιτισμοῦ μαθήματα, ὅσα τοῦ δίδονται· μεταβάλλει νόμους, τρόπους καὶ ἐθιμοτυπίας· μανθάνει νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ὀρθῶς τὰ ἡμέτερα φιλοσοφικὰ ἀξιώματα· ἀφίνει νὰ τὸν μεταμορφώσωσιν, νὰ τὸν καλλωπίσωσιν, νὰ τὸν μεταμφιάσωσιν· ἀλλ' ἐσωτερικῶς εἶνε ἀέριον, ἀμεταβλήτως, ἀκαταμάχτως ὁ αὐτός. Καὶ ὅμως τὸ λογικὸν ἀποδυσπτεῖ νὰ ἐμμεῖνῃ ἀναποδράτως εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ βραδεῖα καὶ συνεχὴς ἐπενέργεια τοῦ πολιτισμοῦ δὲν δύναται, ἐντὸς περιόδου χρονικῆς ἀπεριορίστου, νὰ ἐναύσῃ σπινθῆρα νέας ζωῆς ἐντὸς τοῦ γιγαντιαίου Ἀσιατικοῦ στρατιώτου, ὅστις κοιμάται ἐπὶ τῶν δύο ἡπείρων, καὶ δὲν ἐξεγείρεται ποτε ἐκ τοῦ ὕπνου, εἰμὴ διὰ νὰ κραδάνῃ τὴν σπάθην του. Ἄλλ' ὅταν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰς καταβληθείσας προσπάθειάς καὶ τοὺς ἐπιτευχθέντας καρποὺς μέχρι σήμερον, ἡ χρονικὴ αὕτη περιόδος φαίνεται εἰς τὸν νοῦν τόσο μακρὰ, ὡς

πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀνυπομονησίας τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς, ὥστε ἀποβαίνει ματαίᾳ ἡ ἐλπίς, ὅτι τὸ ζήτημα, ὅπερ ἀπασχολεῖ τὴν Εὐρώπην σήμερον, εἶνε δυνατὸν νὰ λυθῇ διὰ τοῦ βαθμιαίου ἐκπολιτισμοῦ τοῦ τουρκικοῦ λαοῦ. Αὕτη εἶνε ἡ γνώμη, ἣν ἐσχημάτισα κατὰ τὴν βραχεῖαν ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμονήν μου. — ὦ! μὲ ποῖον ἄλλον τρόπον εἶνε λοιπὸν δυνατὸν νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα; Ἄ! κύριοι, εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην δὲν εἰμαι ὑποχρεωμένος ν' ἀποκριθῶ, διότι δὲν θὰ ἡδύναμην ν' ἀποκριθῶ, χωρὶς νὰ φανῶ ὅτι δίδω συμβουλὰς εἰς τὴν Εὐρώπην, τοῦτο δ' ἀποκρούει ἀπολύτως ἡ μετριοφροσύνη μου. Καὶ ἔπειτα... τὸ εἶπα ἤδη, ὅτι εἰς τὸν Κεράτιον κόλπον ἀπέναντι τοῦ Γαλατᾶ καπνίζει αὐστριακὸν ἀτμόπλοιο, ἔτοιμον ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Μαύρην Θάλασσαν· ὁ δ' ἀναγνώστης γνωρίζει πόθεν θὰ διέλθῃ τὸ ἀτμόπλοιο τοῦτο!

[Ἦ ἔπειτα τὸ τέλος].

Ο ΓΚΑΙΤΕ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ ΕΝ WEIMAR

Ἐπὶ τῆς κοιλάδος τοῦ ποταμοῦ Ilm, τοῦ ἐκ τοῦ δάσους τῆς Θυρίγγης (Thüringer Wald) πηγάζοντος καὶ εἰς τὸν ποταμὸν Saale οὐ μακρὰν τῆς πόλεως Jena ἐκβάλλοντος, κεῖται ἡ πόλις Weimar, ἡ πόλις ἐκείνη, ἥτις περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἦτο ἡ ἐσχάτη τοῦ ποιήσεως καὶ ἡ πνευματικὴ μητρόπολις τῆς Γερμανίας, ἥτις μεγάλῃ ἐπιρροῇ ἔσχεν ἐφ' ὅλην τὴν Γερμανίαν, ὡς ποτὲ αἱ ἀρχαῖαι Ἀθῆναι ἐφ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἥτις τέλος ἐξένισεν ἐντὸς τῶν τειχῶν αὐτῆς τὸν Wieland, Herder, καὶ τοὺς Διοσκούρους Σχίλλερ καὶ Γκαίτε, ἐξ οὗ καὶ ὠνομάσθη «πόλις τῶν ποιητῶν».

Ὁ Γκαίτε διὰ τῆς ἐπὶ 50 ἔτη διαμονῆς του ἐν Weimar ἐλάμπρυνεν αὐτὴν δι' ἀθανάτου δόξης. Πᾶς, ὅστις εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ μεγάλου τῆς Γερμανίας ποιητοῦ, ποθεῖ νὰ μεταβῇ εἰς Weimar καὶ νὰ ἴδῃ ποῦ καὶ πῶς ἔζη ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ. Ζῶντος ἔτι τοῦ Γκαίτε, ὡς καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἦτο καὶ εἶναι τὸ Weimar προσηκυντήριος τόπος, ἐξ οὗ οἱ ἐκεῖ συρρέοντες ἐλπίζουν νὰ λάβωσι μεθ' ἑαυτῶν τι ἐκ τοῦ καλοῦ, ὠραίου καὶ ὑψηλοῦ, εἰς τῶν ὁποίων τὰς αἰθερίους γῶρας, ὁ Γκαίτε ἔζη.

Τὸ Weimar εἶναι παλαιὰ πόλις ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ ποταμοῦ Ilm. Ἐκ πρώτης ὀψεως φαίνεται τὸ Weimar μᾶλλον ὡς χωρίον παρὰ ὡς μητρόπολις. Εἶναι λίαν ἡσυχος καὶ μετρίως πόλις, παρέχει δὲ οὐδὲν τοῦ γραφικοῦ ἐκείνου, ὅπερ θέλγει τὸν ὀφθαλμὸν εἰς πολλὰς παλαιὰς γερμανικὰς πόλεις. Αἱ οἰκίαι εἶναι κατὰ γοτθικὸν ῥυθμὸν κατεσκευασμέναι, ἀλλὰ δὲν βλέπει τις τὰ θαυμάσια ἀετώματα, τὰς διαφόρους ποικιλίας τῆς ἀρχιτεκτονικῆς φαντασίας, οὐδὲν μῆγμα διαφόρων ῥυθμῶν, προσόντα ἅτινα εἰς ἄλλας πόλεις τῆς

ρὸν πρόσωπον, τὸν Σχίλλερ μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐστραμμένην. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ τοῦ Γκαίτε σπρίζεται ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Σχίλλερ, ἀμφοτέροι δὲ δέχονται διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τῶν τὸν στέφανον. Πόσον εὐτοχος, πόσον ἐπιτυχὴς εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη τοῦ ποιητικοῦ ζεύγους! Ὁ τεχνίτης αὐτῆς ἐσπούδασε καλῶς τὸν Γκαίτε καὶ Σχίλλερ, ἐν τῇ σπουδῇ δὲ ταύτῃ ἔγνω ὅτι ὁ πρῶτος ἐλάτρευε τὴν φύσιν, καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς φύσεως ἐρεῖδετο πᾶσα πρᾶξις αὐτοῦ, δι' ἧς παρίσταται μὲ γαλήνιον, ἀλλὰ σοβαρὸν πρόσωπον, οἶονεὶ τοὺς νόμους τῆς φύσεως ἐρευνῶν καὶ κατ' αὐτοὺς αἰσθανόμενος καὶ πράττων. Τούναντίον ὁ Σχίλλερ, ὅστις ἐκήρυξε τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ιδέας τῆς ἐλευθερίας, παρίσταται μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐστραμμένην, οἶονεὶ τὴν ἐλευθερίαν κηρύττων, ὡς καὶ πράγματι ἐκήρυξεν αὐτὴν ἐν τοῖς ἔργοις του. Δὲν διέφυγεν ὅμως τὸν καλὸν τεχνίτην ἢ φιλίαν, ἥτις ὑπῆρξε μεταξὺ τῶν δύο τούτων εὐγενεστέρων τέκνων τῆς Γερμανίας καὶ ἥτις τόσον ὠφέλιμος εἰς ἀμφοτέρους ὑπῆρξε. Τὴν φιλίαν ταύτην ὁ τεχνίτης δηλοῖ διὰ τῆς ἐπιστηρίξεως τῆς χειρὸς τοῦ Γκαίτε ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Σχίλλερ.

Ἐν Βερολίῳ.

P. I. Ν. ΚΟΛΛΙΑΝΗΣ.

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Gaston Tissandier].

Ἀφοῦ ὁ Φούλτων, ὑπὸ πάντων περιφρονούμενος, κατέλιπε τὴν Γαλλίαν, ὁ Γάλλος Κάρολος Δαλλερὴ, γεννηθεὶς ἐν Ἀμιενς τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1754, ἐδαπάνησεν ἅπασαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν πρὸς κατασκευὴν μικροῦ ἐλικοκινήτου ἀτμοπλοίου ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρεθέντος. Ἀφοῦ ἐπιμόνως ἐπεκαλέσθη τὴν κυβέρνησιν καὶ τοὺς ὑπουργοὺς, ζητῶν νὰ ἐξετασθῇ τὸ ἔργον του, ὁ Δαλλερὴ οὐδὲν ἀπολαύσας ἀπέβηκε πᾶσαν ἐλπίδα καὶ μεταβὰς πρωτὶαν τινὰ ἐπὶ τοῦ πλοίου του, διέταξε τοὺς ἐργάτας νὰ τὸ συντρίψωσι, καὶ αὐτὸς δὲ κρατῶν σφύραν εἰς τὰς χεῖρας, συνειργάσθη εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τῆς καταστροφῆς.

Ὁ Κάρολος Δαλλερὴ ἦτο ἀνὴρ ἐξοχος, διακριθεὶς προηγουμένως διὰ πολυαριθμῶν ἐφευρέσεων. Ἀπὸ τῆς νεανικῆς του ἡλικίας κατασκευάζεν ὠρολόγια ξύλινα μεγίστην ἔχοντα ἀκρίβειαν. Διατελέσας κατασκευαστὴς μουσιῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀργάνων, ἔπειτα δὲ ἐφευρὼν νέαν μέθοδον τοῦ κατεργάζεσθαι τὸν χρυσὸν πρὸς χρῆσιν τῶν χρυσοχρῶν, καθήρτισε περιουσίαν, ἣν ἀφιέρωσεν εἰς τὸ σύστημα αὐτοῦ τῶν ἐλικοκινήτων πλοίων. Ἀφοῦ κατέστρεψεν ὁ ἴδιος τὸν καρπὸν τῶν κόπων του, ἐπεδόθη ἐκ νέου εἰς τὸ ταπεινὸν αὐτοῦ ἐπάγγελμα τοῦ παρασκευαστοῦ τοῦ χρυσοῦ, καὶ ἀπέθανεν ἐν Jouy, ἐν ἡλικίᾳ ἑτῶν 81.

Τῷ 1843 ὁ Φρειδερίκος Sauvage, μηχανικοὺς τῆς Βουλόνης, ἐπεχείρησε μεγάλα καὶ σπουδαῖα ἔργα ἐπὶ τῆς χρήσεως τῆς ἑλικος. Ὁ Sauvage δι-

ἤλθε τὰ εἴκοσι ὠραιότερα τῆς ζωῆς του ἔτη προσπαθὼν ν' ἀποδείξῃ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ ὀργάνου τούτου, τὸ ὁποῖον τότε μὲν ἐκ προκαταλήψεως ἀπεκρούετο, νῦν δὲ θριαμβεύει εἰς ὕλας τὰς θαλάσσας. Δαπανήσας ὅλην αὐτοῦ τὴν περιουσίαν χάριν τῶν ἐρευνῶν του, ὁ Sauvage, γέρον ἤδη ὢν καὶ ἀδύνατος καὶ ἄρρωστος, ἔπαθε φρενοβλάβειαν, καὶ ἐτέθη εἰς τὸ κατὰ τὴν ὁδὸν Picpus τῶν Παρισίων φρενοκομεῖον, ὅπου διέτριβε χρόον βριλιὸν ἐνώπιον κλωβίου πλήρους πτηνῶν, τῶν ὁποίων τὸ κελεύδημα τὸν διεσκέδαζεν. Ἡ φυσιογνωμία του ἐλάμβανε ζωηρότητα τινα εἰς τοὺς ἤχους τῶν χορδῶν, λευκαὶ τρίχες περιέκασμον τὸ μέτωπόν του, τὸ βλέμμα του ἔλαμπε μελαγχολικὸν καὶ μετέδιδεν ἐνίοτε ἐνθουσιῶδες ὕφος εἰς τὴν ὄψιν τοῦ νεωτεριστοῦ.

Ἡ ἱστορία τῆς ἀτμοπλοίας γέμει, ὡς βλέπομεν, δραμάτων, ὧν ὑπόθεσις εἶναι τὸ μαρτυρολόγιον τῶν μεγάλων ἐφευρετῶν· ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν σιδηροδρόμων παρέχει ἡμῖν τὸ λυπηρὸν θέαμα ἐπιμόνου ἐναντιώσεως.

Οἱ σιδηροδρομοὶ, λαβόντες τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἐν Ἀγγλίᾳ διὰ τῆς πρώτης ἀτμαμάξης τοῦ Στήβενσον, εἰσῆχθησαν εἰς Γαλλίαν ἐν μέσῳ προσκοιμάτων μεγίστων. Ὅτε ὁ Péreire ἠθέλησε τὸ πρῶτον νὰ κατασκευάσῃ σιδηροδρόμον μεταξὺ Παρισίων καὶ Ἀγίου Γερμανοῦ, καὶ ὁ Perdonnet ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν κατασκευὴν σιδηροδρόμου ἀπὸ Παρισίων εἰς Ρουένην, δύο ἄνδρες μεγαλοφυσεῖς, ὁ Thiers, ὑπουργὸς ὢν τότε ἐπὶ τῶν δημοσίων ἔργων, καὶ ὁ Ἀραγὼ, μέλος τῆς Βουλῆς, ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἀποπλανηθέντες προλήψεων, ἀντέστησαν μετὰ παραδόξου τῷ ὄντι πεισιμονῆς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων τούτων.

Ὁ Thiers ἀπῆντησε πρὸς τὸν Perdonnet, ὅτι, ἐὰν ἐζῇτε παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν παραχώρησιν τοῦ σιδηροδρόμου τῆς Ρουένης, «ἤθελον ῥίψῃ αὐτὸν κάτω τοῦ βήματος». Ὁ Ἀραγὼ δι᾽ ἑσυχυρίζετο ὅτι ἡ διάβασις τῶν ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν συρίγγων ἤθελε βλάψῃ τὴν υγείαν τῶν ἐπιβατῶν. Ταῦτα ἐν ἔτει 1836, ὅτε πρὸ ἑξ ἡδὴ ἑτῶν ὁ μεταξὺ Λιβερπουλ καὶ Μάντσεστερ σιδηροδρόμος μετέφερε καθ' ἐκάστην ἑκατοντάδας ἐπιβατῶν. Παράδοξον εἰπεῖν, πλεῖστοι ἐν Γαλλίᾳ μεγαλόνοες ἄνδρες εἶχον τὴν πεποίθησιν ὅτι οὐδεμία ἡδύνατο νὰ προκύψῃ τῇ πατρίδι αὐτῶν ἐκ τῶν σιδηροδρόμων ὠφέλεια.

Ἐξήκοντα ἔτη προτοῦ ἡ πρώτη ἀτμαμάξα τοῦ Cugnot (1770) ἐθεωρεῖτο ἐν Γαλλίᾳ ὡς ἔργον περιεργον μὲν, ἀλλὰ πάντῃ ἀνωρελές. Ἡ ἀμάξα αὕτη, καίτοι ἀτελεσάτη βεβαίως, ἦτο οὐχ ἥττον ἀξία προσοχῆς. Ἡ κινουσα αὐτὴν μηχανὴ ὑπάρχει ἔτι ἐν τῷ Καταστήματι τῶν Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων.

Ὁ Ἰωσήφ Cugnot, γεννηθεὶς ἐν Λωραίνῃ τὴν 25 Σεπτεμβρίου 1725, εἶχε διέλθει τὴν νεότητά αὐτοῦ ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου διέπρεψεν ὡς μηχανι-